

İçindekiler

Küresel Gelişmeler.....	2
Bölgesel Gelişmeler	3
Türkiye’den Gelişmeler	4
Şubat Ayı Makroekonomik Gerçekleşmeleri	5
Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)	5
İşsizlik.....	9
Sanayi Üretim Endeksi.....	11
Cari İşlemler Dengesi.....	14
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	15
İl Bazında Endeks ve Bültenler	16
TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)	16
Kaynak: EUROSTAT	21
Ankara İstihdam Gelişmeleri	23
Ankara Dış Ticaret Gelişmeleri	27

NOT: Bu bülten, **Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)** tarafından hazırlanmış olup, yer alan haber ve veriler, bültenin yayına hazırlandığı 23 Mart 2020 tarihine kadarki gerçekleştirmeleri içermektedir.

Küresel Gelişmeler

- Koronavirüs, Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi yani küresel salgın olarak ilan edildi. Dünya genelinde toplam vaka sayısı 200 bine yaklaşırken, ölen kişi sayısı 8.000'e yaklaştı. Bu gelişmeleri takiben birçok ülke sınır kontrollerini artırdıkları ve ülke içinde çeşitli önlemler aldıklarını açıkladı. Salgının çıkış noktası olan Çin'de açıklanan verilerin beklentilerden daha olumsuz bir tablo çizmesi dikkat çekiyor. Çin ekonomisi için ilk çeyrekte küçülme bekleniyor.
- Fed, olağanüstü bir şekilde toplanarak 50 baz puan indirimine gittikten sonra, Mart ayında ikinci kez indirimle giderek 100 baz puan daha indirimine gitti. Koronavirüsün uluslararası piyasaları sarsmasından sonra önde gelen 6 merkez bankasının (Fed, ECB, BOJ, BOE, Kanada ve İsviçre merkez bankaları) piyasaya likidite sağlanması konusunda koordineli hareket etme kararı aldıkları belirtildi.
- OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) ülkelerinin üretim kesintisi konusunda anlaşamaması sonucunda Suudi Arabistan'ın günlük 9,7 milyon varil olan ham petrol üretimini Nisan ayından itibaren 12,3 milyon varile çıkaracağı açıkladı. Bu gelişme üzerine petrol fiyatlarında günlük bazda yüzde 30'a yakın bir düşüş gerçekleşti. Böylece, Brent türü ham petrolün varil fiyatı 35 USD'nin altına inerek son 4 yılın en düşük değerinde fiyatlandı. Ayrıca Uluslararası Enerji Ajansı koronavirüs salgını nedeniyle küresel petrol talebi tahminlerini aşağı yönlü revize ederek, 2009'dan bu yana ilk kez 2020 yılında petrol talebinin daralacağını açıkladı.
- Koronavirüs kaynaklı endişeler ve üretimdeki sıkıntılar nedeniyle uluslararası kuruluşlar büyüme tahminlerini revize etti. OECD 2020 yılına ilişkin küresel büyüme tahminini de Kasım 2019'da açıkladığı yüzde 2,9 düzeyinden yüzde 2,4'e düşürdü. Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) de küresel büyümenin 2020 yılında yüzde 1 düzeyine kadar gerileyebileceği uyarısında bulundu.

Bölgesel Gelişmeler

- 11 Mart tarihinde ilk vakayı açıklayan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 17 Mart itibarıyla aktif vaka sayısının 98 olduğunu ve ilk ölümün yaşandığını açıkladı.
- Koronavirüs salgını tüm hızıyla devam ediyor. Bölgede İran 16 bin, Katar 442, İsrail 427 ve Bahreyn 241 vaka ile başı çekiyor. Suudi Arabistan'da ise vaka sayısının 171'e ulaştığı belirtildi. Suudi Arabistan'daki vakaların birinin Türk olduğu açıklandı. Suudi Arabistan'da ayrıca, Koronavirüsün ülkede yayılımını önleme amacıyla Mescidi Haram ve Mescidi Nebevi hariç tüm camilerde namazlara ara verildiği duyuruldu. Kuzey Kıbrıs Sağlık Bakanı Ali Pilli, gözetim altında tutulan bir Alman turistte yeni tip koronavirüs (Kovid-19) görüldüğünü ve vaka sayısının 7'ye yükseldiğini duyurdu.
- Irak'ta, koronavirüs salgını nedeniyle 11 kişinin hayatını kaybetmesi ve virüsün yayılma riskinin artması üzerine Musul kentinde 2 gün sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Musul Polis Müdürlüğü Basın Bürosundan yapılan yazılı açıklamada, koronavirüsle mücadele kapsamında ilan edilen yasağa herkesin uyması gerektiği belirtildi. Açıklamada, 2 gün boyunca sağlık, güvenlik ve sivil savunma ekipleri dışında kimsenin sokağa çıkma hakkı olmadığı vurgulandı.
- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, 9 Avrupa ülkesinden Türkiye'ye dönmek isteyen 2 bin 807 vatandaşın tahliye işlemlerinin tamamlandığını bildirdi. Oktay Twitter hesabından yaptığı açıklamada bu vatandaşların 14 gün boyunca misafir edilecekleri KYK yurtlarına yerleştirildiğini belirtti.
- Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi Başkanı Oleg Juravlyov, yaptığı basın açıklamasında ateşkesin devam ettirilmesi ve Türkiye ile başlayacak olan ortak devriyelerin yapılması amacıyla kurulan müşterek koordinasyon merkezinin faaliyete geçtiğini belirtti.
- İsrail'de hükümeti kurmaya çalışan ilk isim, merkezci Mavi-Beyaz İttifakı lideri Gantz olacak. İsrail Cumhurbaşkanı Reuven Rivlin, bugün Gantz ve rakibi Netanyahu ile gerçekleştirdiği görüşmenin ardından, hükümeti kurma yetkisini Gantz'a verdi.
- Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), 17 Mart Salı günü itibarıyla Türkiye, Irak, Lübnan ve Suriye'ye yapılacak uçuşların askıya alınacağını duyurdu.

Türkiye’den Gelişmeler

- Türkiye’de ilk koronavirüs tanısının konması piyasaları olumsuz yönde etkiledi. Küresel piyasalardaki sert kayıpların da etkisiyle BIST-100 endeksi haftalık bazda yüzde 12,8 düştü.
- 2019 yılı için 1,7 milyar USD olarak açıklanan cari fazla 8 milyar USD’ye güncellendi. Söz konusu revizyona bağlı olarak 2019 yılında cari fazlanın GSYH’ye oranı yüzde 1,1 düzeyine yükseldi. Dış ticaret açığının genişlemeyi sürdürmesiyle Ocak ayında cari işlemler hesabı da 1,8 milyar USD açık verdi.
- İşsizlik oranı, Aralık 2019 döneminde yıllık bazda 0,2 puan artarak yüzde 13,7’ye yükseldi. Aynı dönemde genç nüfusta işsizlik oranı 0,5 puanlık artışla yüzde 25 düzeyine çıkarken, işgücüne katılma oranı 0,6 puan azalarak yüzde 51,8 olarak kaydedildi. Geçtiğimiz yılın son çeyreğinde ekonomik aktivitedeki toparlanmaya karşın istihdam göstergelerinin zayıf bir performans sergilediği gözlemlendi.
- TÜİK verilerine göre, Şubat ayında TÜFE aylık bazda yüzde 0,35 ile piyasa beklentilerinin altında seyretti. Aynı dönemde yıllık TÜFE enflasyonu yüzde 12,37 ile Ağustos 2019’dan bu yana en yüksek seviyesine çıktı.
- TCMB, 19 Şubat’ta gerçekleşen PPK toplantısında politika faiz oranını 50 baz puan aşağı çekerek yüzde 10,75’e düşürdü. Merkez Bankası, enflasyon göstergelerinde ılımlı bir seyir izlendiğini ifade ederken, mevcut görünümün yılsonu tahminleriyle büyük ölçüde uyumlu olduğunu belirtti.
- TCMB, tüketici kredilerindeki son dönemde yaşanan belirgin artışın, büyüme, enflasyon ve dış denge üzerinde yaratabileceği etkiler ile yabancı para nakdi kredilerin erken kapatılması veya vadesinden önce yapılandırılması amacıyla kullanılan Türk lirası kredilerin, kredi büyümesinde yol açtığı artışı göz önüne alarak mevcut zorunlu karşılık düzenlemesinde değişikliklere gitti. Yapılan açıklamada, yeni uygulamanın kredi arzının tüketimden ziyade sürdürülebilir büyümeyi destekleyecek verimli ve üretim odaklı sektörlerle yönlendirilmesine katkı sağlayacağı vurgulandı.

Şubat Ayı Makroekonomik Gerçekleşmeleri

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)

Şubat 2020’da TÜFE yıllık yüzde 12,37 artış gösterdi

2020 yılı Şubat ayında Türkiye Geneli TÜFE endeksi (Tablo 1) bir önceki aya (Ocak 2020) göre yüzde 0,35 artarak 448,02 değerine yükselmiştir. Endeks, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 12,37 oranında artış göstermiştir. Şubat (2020) ayında ana harcama grupları itibarıyla en yüksek artış yüzde 2,33 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yaşanırken, bunu yüzde 2,03 ile sağlık grubu takip etmektedir. Öte yandan en yüksek düşüş ise yüzde 4,83 ile giyim ve ayakkabı grubunda yaşanırken bunu yüzde 1,34 ile alkollü içecekler ve tütün grubu takip etmektedir. Ana harcama grupları bazında bir önceki yılın aynı ayına göre değişim incelendiğinde (yıllık değişim) en yüksek artış yüzde 40,15 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşanırken, bunu yüzde 16,44 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 15,31 ile konut grubu takip etmektedir. Öte yandan bir yıllık değişim incelendiğinde hiçbir ana harcama grubunda düşüş gözlemlenmemektedir.

Tablo 1’deki veriler ana harcama grupları ve genel endeksler ile bu endekslerin büyüme hızları (enflasyon) konusunda bilgi vermektedir. Ancak ana harcama gruplarının ortalama enflasyon oranına etkisi, bu grupların tüketici sepetindeki ağırlıklarına bağlı olacaktır. Ana harcama grup endekslerindeki yüzde artışlar bu harcama gruplarının tüketici sepeti içindeki payları ile çarpılarak ortalama (TÜFE temelli) enflasyona etkileri Tablo 2’de verilmiştir. Türkiye genelindeki ortalama fiyat artışına en büyük etki (0,54) gıda ve alkolsüz içecekler grubundan gelmektedir. Bunu 0,07 ile konut grubu takip etmektedir. Öte yandan giyim ve ayakkabı (yüzde 0,35), alkollü içecekler ve tütün (0,07), ulaştırma (0,07), haberleşme (0,01), mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri (0,01) ile eğlence ve kültür (0,001) gruplarının etkisi negatif olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 1 Ana-Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları, %

Harcama Grubu	Şubat 2019*	Ocak 2020**
Genel	12,37	0,35
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	10,58	2,33
Alkollü İçecekler ve Tütün	40,15	-1,34
Giyim ve Ayakkabı	5,98	-4,83

Konut, Su, Elektrik, Gaz ve Diğer Yakıtlar	15,31	0,48
Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	7,36	-0,08
Sağlık	13,58	2,03
Ulaştırma	11,73	-0,38
Haberleşme	2,27	-0,22
Eğlence ve Kültür	6,01	-0,04
Eğitim	14,23	0,86
Lokanta ve Oteller	13,45	0,82
Çeşitli Mal ve Hizmetler	16,44	0,85

Kaynak: TÜİK

*Bir önceki yılın aynı ayına göre enflasyon değişimi

**Bir önceki aya göre enflasyon değişimi

Tablo 2 Ana-Harcama Gruplarının Genel Endekste Aylık Değişime Olan Etkisi, %, Şubat 2020

Harcama Grubu	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı	Ana Harcama Gruplarının Toplam Değişime Aylık Etkisi
Genel	100,00	0,35	0,35
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	23,03	2,33	0,54
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,14	-1,34	-0,07
Giyim ve Ayakkabı	7,21	-4,83	-0,35
Konut, Su, Elektrik, Gaz ve Diğer Yakıtlar	14,85	0,48	0,07
Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	7,66	-0,08	-0,01
Sağlık	2,64	2,03	0,05
Ulaştırma	17,47	-0,38	-0,07
Haberleşme	3,91	-0,22	-0,01
Eğlence ve Kültür	3,39	-0,04	0,00
Eğitim	2,67	0,86	0,02
Lokanta ve Oteller	7,27	0,82	0,06

Çeşitli Mal ve Hizmetler

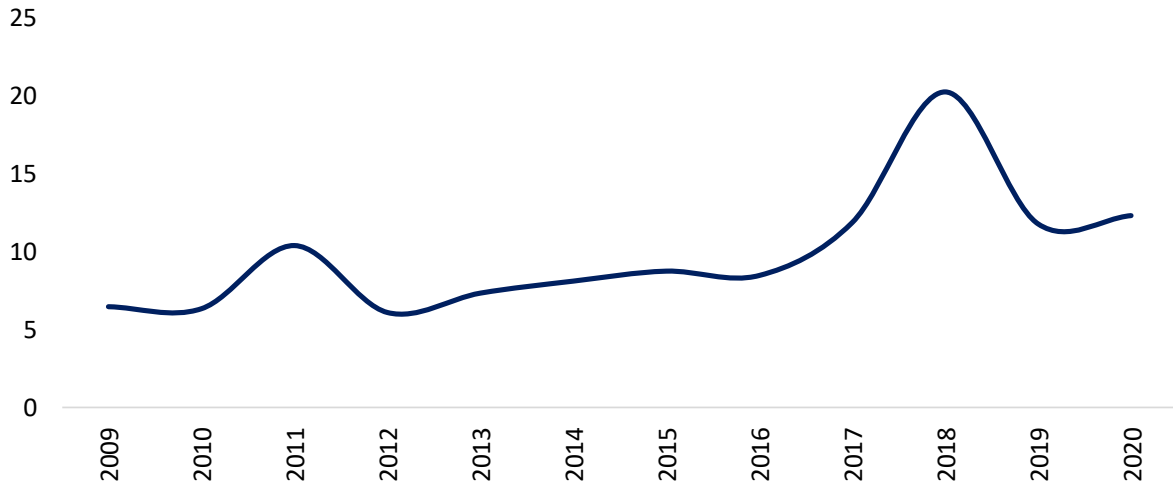
4,76

0,85

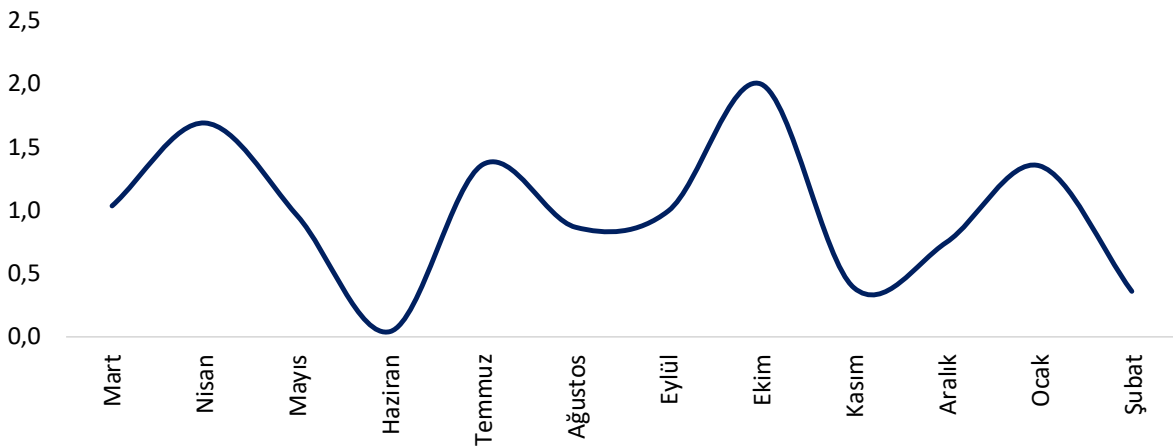
0,04

Kaynak: TÜİK

TÜİK tarafından hesaplanan özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,00 oranında artarak 391,70 değerini almıştır. Endeks son 12 ayda ortalama olarak yüzde 13,08 oranında artmıştır. İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç (özel kapsamlı) endeksin bir önceki yılın aynı ayına göre artış oranı ise yüzde 11,10 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 1 2009-2020 zaman aralığında enflasyon değişim, %

Kaynak: TÜİK

Grafik 2 Bir önceki aya göre (aylık) 12 aylık enflasyon verileri, %

Kaynak: TÜİK

Tablo 3 Ana-Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (%), Seçilmiş Bölgelere Göre, Şubat 2020

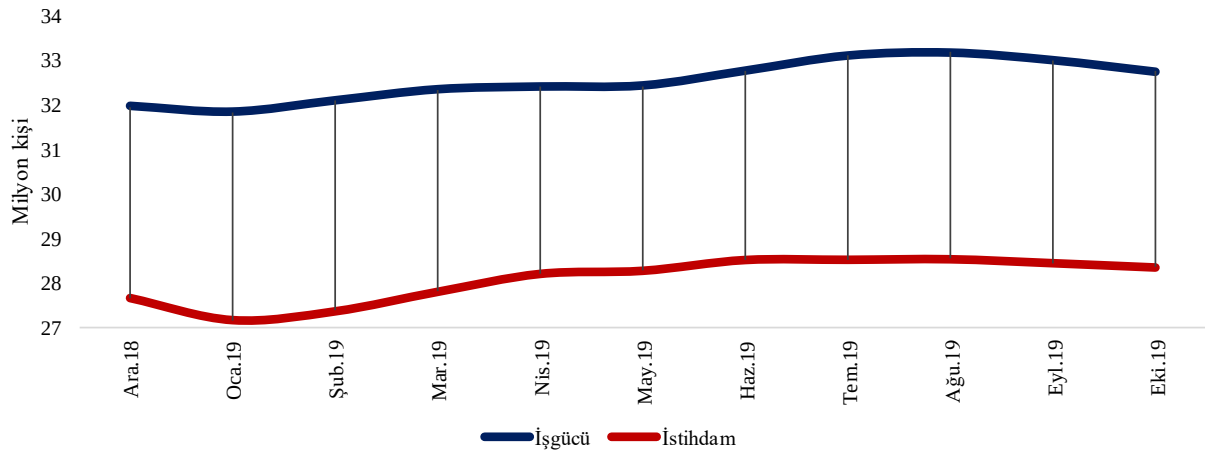
No	Ana Harcama Grupları	Ankara	İstanbul	İzmir
1	Gıda Ve Alkolsüz İçecekler	1,54	2,04	1,33
2	Alkollü İçecekler Ve Tütün	-1,35	-1,34	-1,3
3	Giyim Ve Ayakkabı	-6,84	-3,33	-7,05
4	Konut, Su, Elektrik, Gaz Ve Diğer Yakıtlar	0,31	0,43	0,51
5	Mobilya, Ev Aletleri Ve Ev Bakım Hizmetleri	-0,15	0,08	0,1
6	Sağlık	2,39	1,48	2,37
7	Ulaştırma	-0,55	0,33	-0,54
8	Haberleşme	-0,6	-0,14	-0,02
9	Eğlence Ve Kültür	0,71	-0,37	-0,83
10	Eğitim	3,63	0,46	-0,37
11	Lokanta Ve Oteller	0,73	0,83	1,7
12	Çeşitli Mal Ve Hizmetler	0,65	-0,21	0,39
	TÜFE Aylık Değişim	0,11	0,39	0,03

Kaynak: TÜİK

İşsizlik

Türkiye genelinde 2019 yılında toplam işsiz sayısı, geçen yıla göre 932 bin kişi artarak 4 milyon 469 bin kişi oldu. Böylece işsizlik oranı 2,7, tarım dışı işsizlik oranı ise 3,1 puan artış göstererek sırasıyla yüzde 13,7 ve yüzde 16,0 olarak gerçekleşti. Genç nüfusta işsizlik oranı ise 5,1 puan artarak yüzde 24,4'e yükseldi.

Grafik 3 Türkiye’de 15 yaş ve üzerinde istihdam edilen kişi sayısı ve 15 yaş ve üzerinde toplam işgücü, Aralık 2018 - Aralık 2019

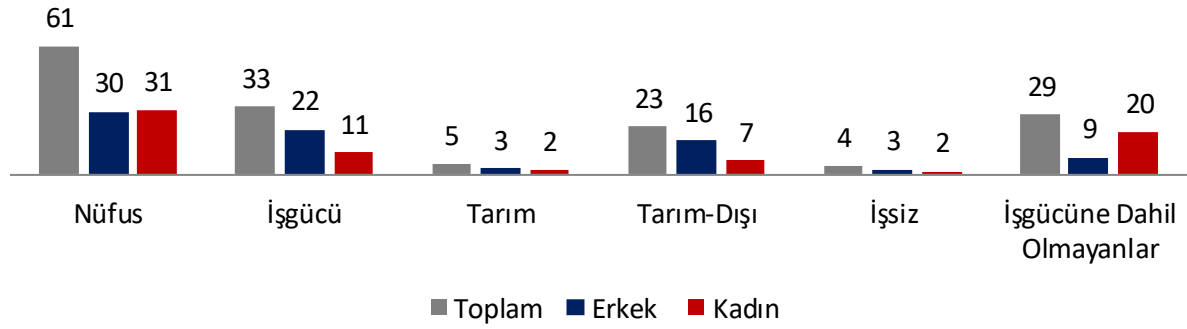

Kaynak: TÜİK

2019’da Türkiye genelinde 15 yaş ve üstü bireylerde istihdam edilen kişi sayısı, bir önceki yıla göre 658 bin kişi azalış göstererek 28 milyon 80 bin kişi oldu.

2019’da, 15 yaş ve üzeri bireylerde işgücüne dâhil olmayan kadınların sayısı 2018 yılının aynı dönemine göre 237 bin kişi artarak 20,4 milyon olurken, işgücüne dâhil olmayan erkeklerin sayısı da 8,5 milyon olarak gerçekleşti. Toplamda iş gücüne dâhil olmayanlar ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 540 bin kişi artarak 28,9 milyon kişiye yükseldi. Tarım istihdamı 5,1 milyon, tarım dışı istihdam ise 23,3 milyon kişi olarak gerçekleşti.

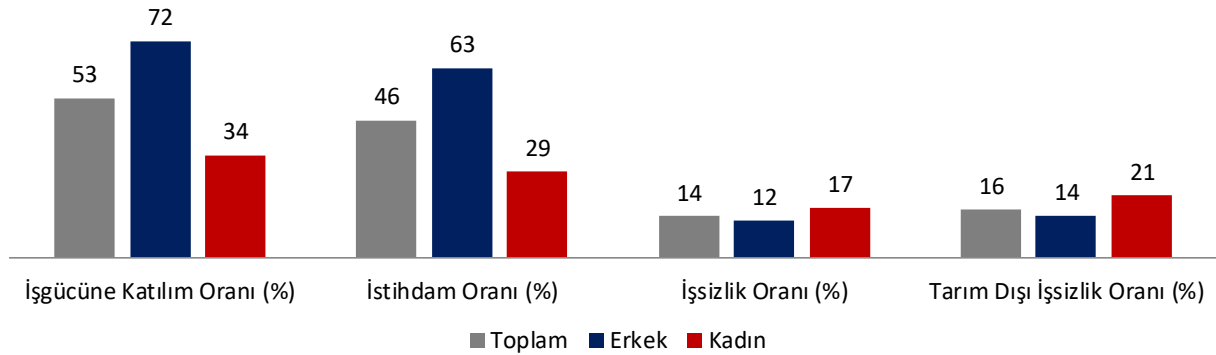
Grafik 4 Mevsim etkilerinden arındırılmamış yıllık temel işgücü göstergeleri, 15 ve daha yukarı yaştakiler, milyon kişi, 2019

Kaynak: TÜİK

Kadınlarda işgücüne katılma oranı bir yıl önceki yılın aynı dönemine göre 0,2 puan artarak yüzde 34,4 seviyesinde, erkeklerde ise yüzde 72 olarak gerçekleşti. 2019 da toplamda işgücüne katılım oranı yüzde 53 oldu. İşsizlik oranı toplamda yüzde 13,7 kadınlarda yüzde 16,5; erkeklerde ise yüzde 12,4 olarak gerçekleşti.

Grafik 5 Mevsim etkilerinden arındırılmamış yıllık temel işgücü göstergeleri, 15 ve daha yukarı yaştakiler, yüzde, 2019

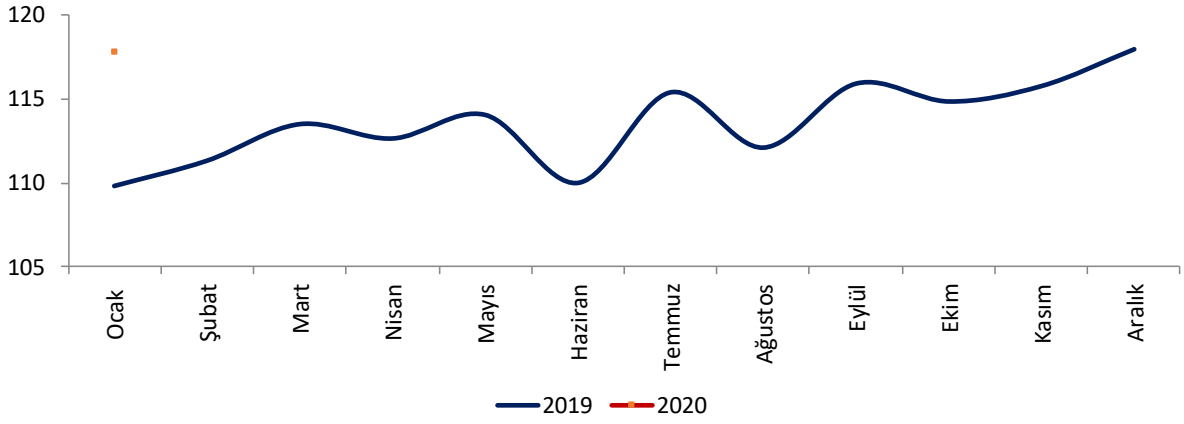
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Ocak 2020’de Sanayi Üretim Endeksi aylık bazda yüzde 0,2 azalış gösterdi.

Ocak ayında Türkiye (TR) Geneli Sanayi Üretim Endeksi bir önceki aya (Aralık 2019) göre yüzde 0,2 azalış göstermiştir. Ocak (2020) ayındaki azalışta bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektöründeki yüzde 2,1’lik ve imalat sanayi sektöründeki yüzde 0,3’lük azalışlar etkili olmuştur. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe ise yüzde 3,2’lik artış görülmüştür.

Grafik 6 Aylara göre sanayi üretim endeksi (mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış, 2015=100)

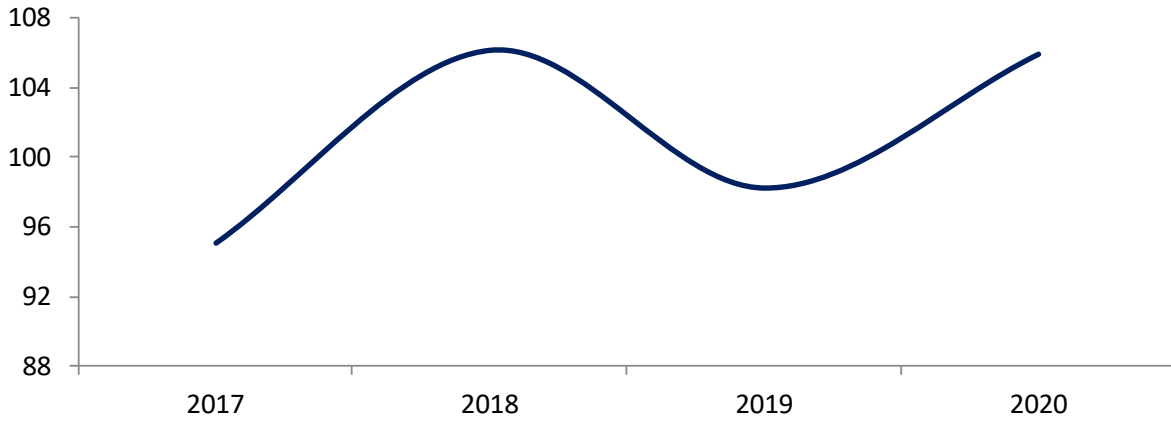

Kaynak: TÜİK

Ana sanayi gruplarına bakıldığında toplam sanayi endeksindeki azalışta sermaye malı ve dayanıklı tüketim malı sektörlerinde yaşanan azalışının etkisi olduğu görülmektedir (sırasıyla yüzde 5,7’lik ve 1’lik, azalışlar).

Teknoloji sınıflarına bakıldığında bir önceki aya göre orta düşük teknoloji üretiminde yüzde 0,8’lik, yüksek teknoloji üretiminde yüzde 0,6’lık ve düşük teknoloji üretiminde yüzde 0,5’lik artış olduğu görülmektedir. Orta yüksek teknoloji üretiminde ise yüzde 3,6’lık azalış olmuştur.

Grafik 7 Yıllara göre Aralık ayları itibariyle sanayi üretim endeksi (takvim etkisinden arındırılmış, 2015=100)

Kaynak: TÜİK

Endeks **bir önceki yılın aynı ayına göre** yüzde 7,9 oranında artış göstermiştir. Ocak(2020) ayında önceki yıla göre ana sanayi sektörleri itibariyle madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 8,5, imalat sanayi sektöründe yüzde 8,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe yüzde 3,8 artış gözlenmiştir.

Ana sanayi gruplarına bakıldığında, ara malı imalatında 10,4'lük, dayanıksız tüketim malı imalatında yüzde 8,4'lük, enerji imalatında yüzde 5,7'lik, dayanıklı tüketim malı ve sermaye malı imalatında yüzde 3,5'lik artış gözlenmiştir.

Bir önceki yılın aynı ayına göre değişime teknoloji sınıflarına göre bakıldığında en yüksek artışın yüzde 10'luk artışla orta düşük teknoloji üretimde olduğu görülmektedir. Orta düşük teknoloji üretiminde yüzde 9,7'lik artış ile yüksek teknoloji üretim, yüzde 9,1'lik artış ile düşük teknoloji üretim ve yüzde 4'lük artış ile orta yüksek teknoloji üretim takip etmiştir.

Tablo 4 Sanayi Üretim Endeksi Büyüme Oranları, Ocak 2020

	Önceki Aya Göre (%)	Önceki Yıla Göre (%)
Ara Malı	1,2	10,4
Dayanıklı Tüketim Malı	-1,0	3,5
Dayanıksız Tüketim Malı	0,7	8,4
Enerji	2,1	5,7
Sermaye Malı	-5,7	3,5

TOPLAM	-0,2	7,9
---------------	-------------	------------

Kaynak: TÜİK

Tablo 5 Sanayi Üretim Endeksi Sektörel Büyüme Oranları, Ocak 2020

	Önceki Aya Göre (%)	Önceki Yıla Göre (%)
Madencilik ve Taşocakçılığı	-2,1	8,5
İmalat Sanayi	-0,3	8,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	3,2	3,8
TOPLAM	-0,2	7,9

Kaynak: TÜİK

Tablo 6 Sanayi Üretim Endeksi Teknoloji Sınıflarına Göre Büyüme Oranları, Ocak 2020

	Önceki Aya Göre (%)	Önceki Yıla Göre (%)
Düşük Teknoloji	0,5	9,1
Orta Düşük Teknoloji	0,8	10,0
Orta Yüksek Teknoloji	-3,6	4,0
Yüksek Teknoloji	0,6	9,7
TOPLAM	-0,2	7,9

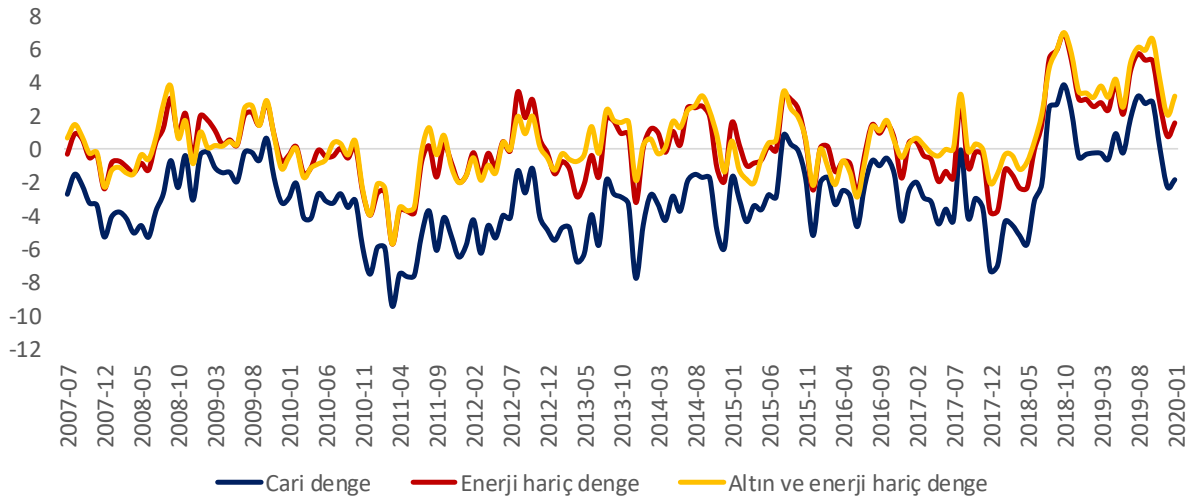
Kaynak: TÜİK

Cari İşlemler Dengesi

Cari işlemler dengesi, 2020 yılının Ocak ayında 1.804 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylelikle, son 12 aylık cari işlemler fazlası 6.494 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak 2020’de cari dengenin temel eğilimi açısından takip edilen enerji dışı cari dengenin 1,6 milyar dolar, enerji ve altın dışı cari dengenin ise 3,2 milyar dolar fazla verdiği gözlemlendi. Dış ticaret dengesi ise 3.245 milyon dolar açık verdi. Hizmetler dengesindeki girişler 1,6 milyar dolar olarak gerçekleşirken, ikincil gelir dengesi kaleminden kaynaklanan gelirler 195 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 8 Aylara göre cari denge, enerji dışı denge, enerji ve altın dışı denge (2007-07/2020-01, Milyar \$)

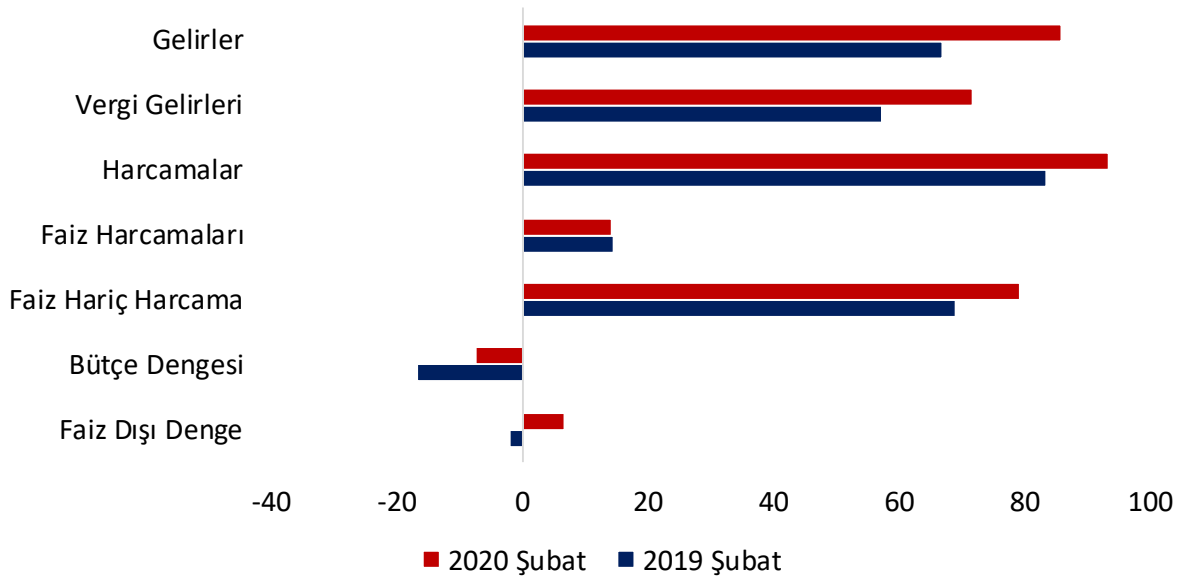

Kaynak: TCMB

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

2017 yılında 47,7 milyar TL açık vermiş olan bütçe, 2018 itibarıyla yıllık bazda 72,6 milyar TL açık vermişti. Bir diğer taraftan, 2020 Şubat ayında 7,4 milyar TL açık veren bütçe, geçen yılın aynı ayında 16,8 milyar TL açık vermişti. Bütçede faiz dışı dengeye bakıldığında 2020 Şubat'ta 6,8 milyar TL'lik fazlanın bir önceki senenin aynı dönemindeki 2,1 milyar TL'lik açığa kıyasla iyileşmesi dikkat çekicidir.

Grafik 9 Merkezi yönetim bütçe dengesi, ay içi, milyar TL, Şubat 2019 – Şubat 2020

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

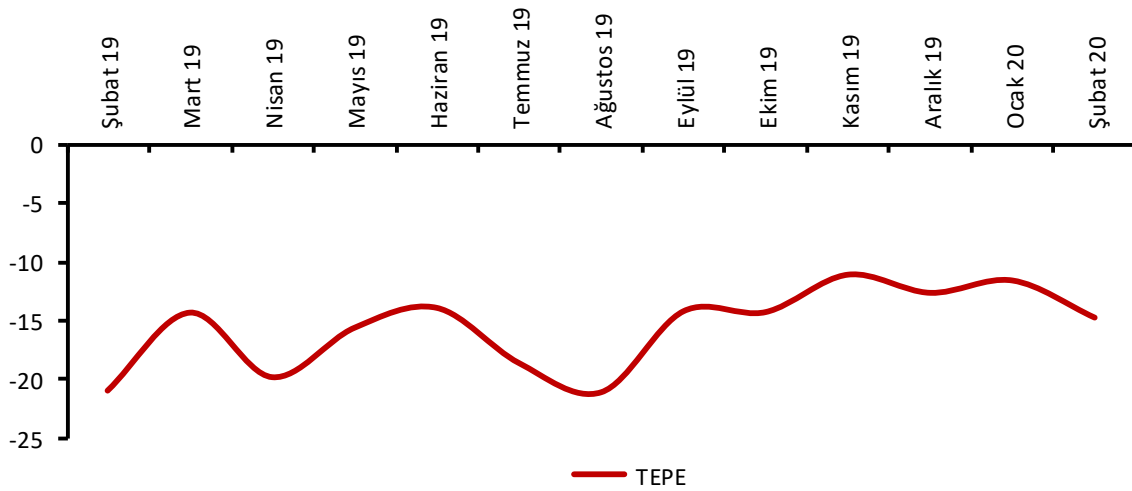
İl Bazında Endeks ve Bültenler

TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

Perakende güveni geçen yıla kıyasla artarken, geçen aya kıyasla azaldı

TEPE, Şubat 2020’de bir önceki aya göre 3,2 puan azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 6,3 puan arttı. Perakende güveninin geçen yıla göre artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki yükseliş etkili oldu. Şubat 2019’da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 daralan tüketici kredileri, 2020 yılının aynı döneminde yüzde 24,4 artış gösterdi. Bu değişim, perakende güvenine yansdı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü, şubat ayında perakende güveninin en fazla artış gösterdiği sektör oldu. AB-27 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Grafik 10 TEPE (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Tablo 7 TEPE, Aylık Seri

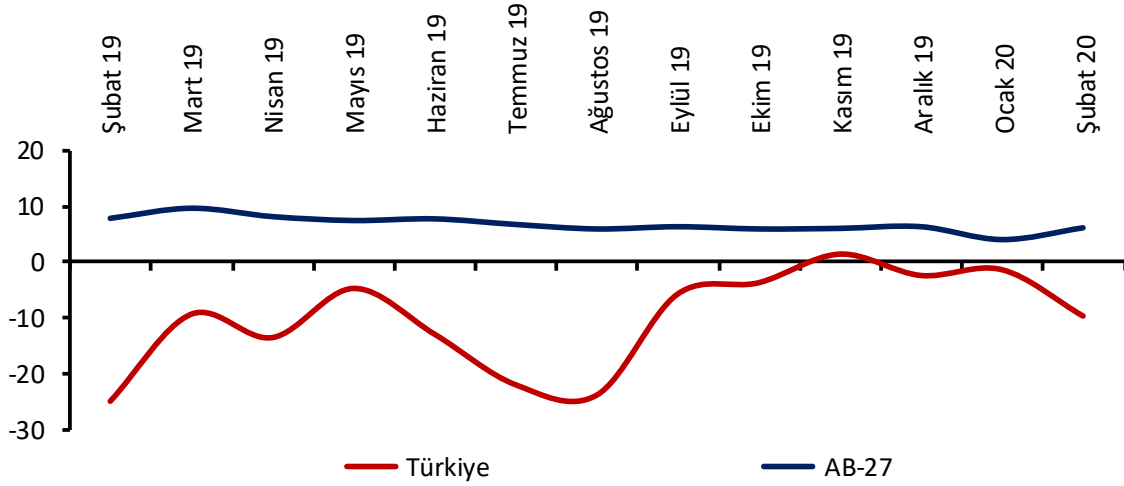
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-15,4	-7,1	-12,1	-15,9	-17,7	-14,9	-8,8	-12,7	-16,6	-17,8	-20,5	-6,7
2019	-20,5	-21,0	-14,3	-19,8	-15,6	-13,9	-18,6	-21,1	-14,2	-14,2	-11,0	-12,6
2020	-11,5	-14,7										

Perakendecilerin satış beklentisi geçen aya kıyasla azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2020’de -9,8 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 8,3 puan azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre 15,3 puan arttı.

Şubat 2020’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 33,1’i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 37,5’i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 29,4 oldu.

Grafik 11 Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Tablo 8 Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-12,3	6,0	-4,2	-9,9	-17,0	-0,9	0,4	-9,9	-16,0	-20,5	-22,3	14,6
2019	-20,1	-25,1	-9,5	-13,7	-4,9	-13,1	-22,1	-24,0	-5,9	-3,8	1,3	-2,5
2020	-1,5	-9,8										

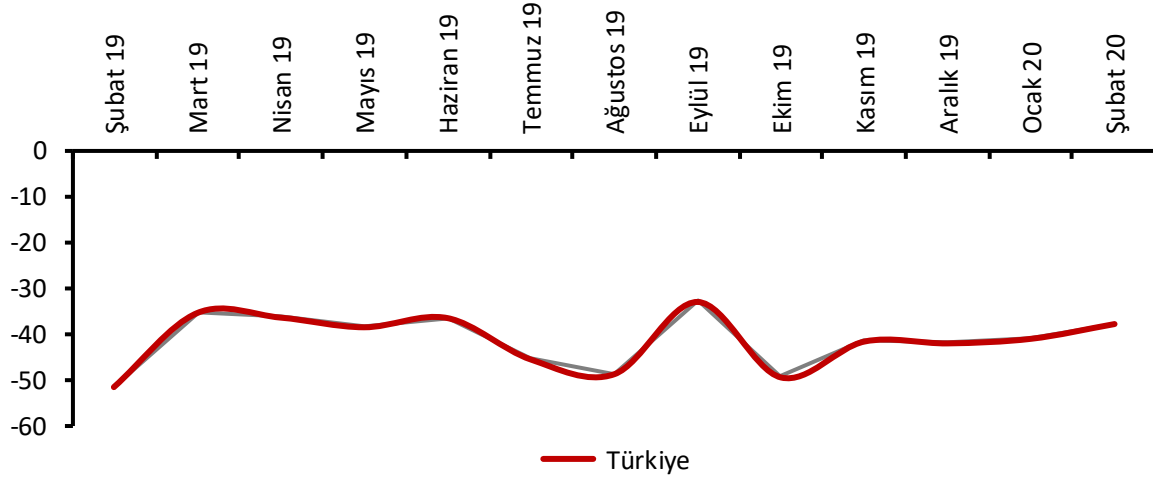
İşlerin durumu geçen yıla ve geçen aya kıyasla iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Şubat 2020’de -37,7 puan değerini alarak, Ocak 2020’ye göre 3,2 puan, Şubat 2019’a göre 13,7 puan arttı.

Şubat 2020’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,4’ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 56,1

olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,5 oldu.

Grafik 12 İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Kaynak: TEPAV Perakende Güven Endeksi

Tablo 9 İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

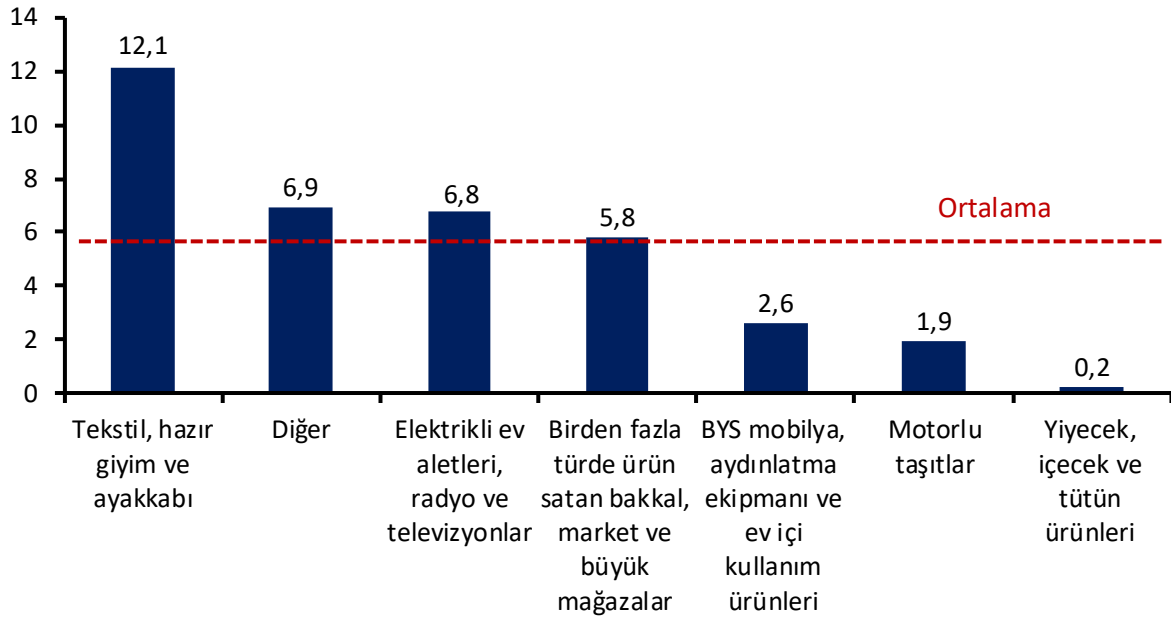
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7										

Kaynak: TEPAV Perakende Güven Endeksi

Perakende güveni en çok “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Şubat 2020’de, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde artış görüldü. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı.

Grafik 13 Alt sektör bazında TEPE'nin Şubat 2020'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Kaynak: TEPAV Perakende Güven Endeksi

Perakendecilerin satış beklentileri geçen aya kıyasla kötümser

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Şubat 2020'de, "önümüzdeki 3 ayda istihdam ve satış fiyatı beklentisi" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" göstergeleri hem Şubat 2019'a göre hem de Ocak 2020'ye göre arttı. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri Ocak 2020'ye kıyasla azalış, Şubat 2019'a kıyasla artış gösterdi.

Tablo 10 TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 02/2019	Endeks 01/2020	Endeks 02/2020	Bir önceki aya göre değişim 02/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 02/2020
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-56,0	-46,9	-50,6	-3,7	5,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	18,2	13,8	16,3	2,5	-1,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-25,5	-12,1	-16,5	-4,4	9,0

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 10'daki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

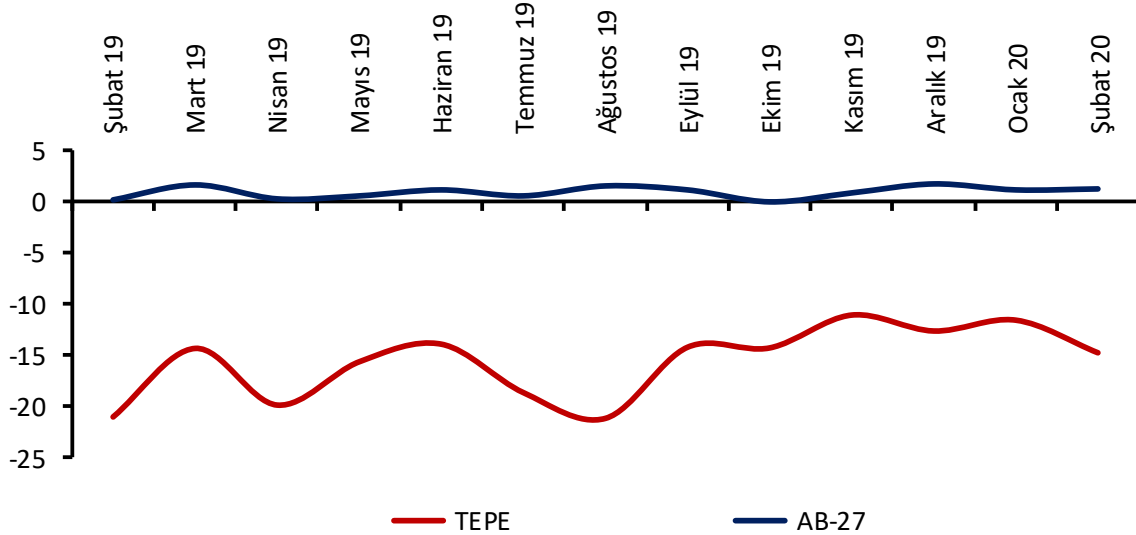
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-25,1	-1,5	-9,8	-8,3	15,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-5,6	-0,4	2,3	2,7	7,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	25,4	26,7	39,4	12,7	14,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-51,4	-40,9	-37,7	3,2	13,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	0,7	8,2	5,1	-3,1	4,4

Kaynak: TEPAV Perakende Güven Endeksi

AB’de perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Şubat 2020’de 1,3 puan değerini aldı. AB-27’de perakende güveni bir önceki aya göre 0,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan arttı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Grafik 14 TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Kaynak: EUROSTAT, TEPAV Perakende Güven Endeksi

Tablo 11 AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	5,7	5,1	2,7	1,1	2,4	2,6	1,9	3,2	4,3	1,0	1,3	1,7

2019	-0,4	0,2	1,7	0,3	0,6	1,2	0,6	1,6	1,2	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3										

Kaynak:

EUROSTAT

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Belçika, şubat ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Belçika'yı; Slovenya, Yunanistan ve İsveç takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Danimarka, İngiltere ve Finlandiya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da Slovenya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Şubat 2019'a göre değişim Euro Bölgesi'nde 1,1; AB-27'de 1,1 oldu. Ocak 2020'ye göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo 12 AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2019 ve Ocak 2020'ye göre)

Ülkeler*	Şubat 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ocak 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Belçika	16,7	9,8
Slovenya	15,1	21,8
Yunanistan	14,2	6,0
İsveç	11,7	4,1
Romanya	10,7	0,7
Hırvatistan	7,9	7,2
Estonya	7,5	4,8
Türkiye	6,3	-3,2
Çek Cumhuriyeti	5,3	5,0
Litvanya	3,9	1,2
İtalya	3,7	0,1
Arnavutluk	3,7	3,5
Bulgaristan	3,6	-2,1
Fransa	3,3	-3,6
Karadağ	3,1	2,5
Sırbistan	1,8	-1,0
AB-27	1,1	0,1
Euro Bölgesi-19	1,1	-0,1
Letonya	0,7	-3,0
Almanya	-0,1	-0,3
Portekiz	-0,5	2,4
Slovakya	-1,3	-5,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-1,7	1,8
Makedonya Cumhuriyeti	-2,3	-2,5
Polonya	-2,8	0,3
Hollanda	-3,5	2,2

İspanya	-4,0	0,3
İrlanda	-4,4	7,0
Malta	-5,2	-0,4
Avusturya	-6,0	-0,3
Macaristan	-6,8	-1,7
Finlandiya	-12,2	-4,3
İngiltere	-14,5	9,5
Danimarka	-15,1	-1,7

Kaynak: EUROSTAT, TEPAV Perakende Güven Endeksi

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir. Birleşik Krallık, 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrılmış olup, Şubat 2020'den itibaren AB-27 verileri açıklanmaktadır.

**Sıralama Şubat 2019 değişimine göre yapılmıştır.

Ankara İstihdam Gelişmeleri

Ankara'da sigortalı çalışan sayısı 1 milyon 121 bin oldu

SGK verilerine göre Kasım 2019'da sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 14 milyon 394 bin, Ankara'da ise 1 milyon 121 bin olmuştur. Kasım 2018'den Kasım 2019'a sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 55 bin (yüzde 0,4), Ankara'da 21 bin (yüzde 1,9) azalmıştır.

Tablo 13 Sigortalı Ücretli Çalışan Sayısı (4/a) (Kasım 2018'e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	1.141.896	14.448.590
Kasım 2019	1.120.551	14.393.707
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	-21.345	-54.883
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Değişim, %)	-1,9	-0,4
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	-2,4	-1,1
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	-7,9	6,0
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	-8,5	4,6
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	0,5	9,9

Kaynak: SGK

Kasım 2018'den Kasım 2019'a çalışan sayısı değişiminde Ankara, yüzde 1,9'luk azalış oranı ile çalışan sayısı azalan 60 il arasında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla azalan 48'inci ildir. Ankara, kasım ayında çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 2'nci sıradadır.

Ankara'da son 1 yılda kadın istihdamı 6 bin arttı

SGK verilerine göre Kasım 2019'da sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 4 milyon 435 bin, Ankara'da ise 360 bin olmuştur. Kasım 2018'den Kasım 2019'a sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 84 bin (yüzde 1,9), Ankara'da 6 bin (yüzde 1,6) artmıştır.

Tablo 14 Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan Sayısı (4/a) (Kasım 2018'e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	354.071	4.351.514
Kasım 2019	359.759	4.435.491
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	5.688	83.977
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Değişim, %)	1,6	1,9
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	6,9	8,8
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	-3,9	16,4
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	-4,1	15,2
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	14,6	28,0

Kaynak: SGK

Kasım 2018'den Kasım 2019'a kadın çalışan sayısı değişiminde Ankara, yüzde 1,6'lık artış oranı ile kadın çalışan sayısı artan 43 il arasında kadın çalışan sayısı en fazla artan 24'üncü ildir. Ankara, kasım ayında kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 2'nci sıradadır.

Ankara'da işyeri sayısı 144 bin oldu

SGK verilerine göre Kasım 2019'da işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 886 bin olurken, Ankara'da 144 bin olmuştur. Kasım 2018'den Kasım 2019'a işyeri sayısında, Türkiye'de 7 bin (yüzde 0,3) artış olurken, Ankara'da bin (yüzde 1) azalış olmuştur.

Tablo 15 İşyeri Sayısı (4/a) (Kasım 2018'e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	145.102	1.879.753
Kasım 2019	143.724	1.886.319
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	-1.378	6.566
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Değişim, %)	-1,0	0,3
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	0,2	1,9
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	5,8	7,8
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	4,9	8,6
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	7,8	12,7

Kaynak: SGK

Kasım 2018'den Kasım 2019'a işyeri sayısı değişiminde Ankara, yüzde 1'lik azalış oranı ile işyeri sayısı azalan 46 il arasında işyeri sayısı en fazla azalan 32'nci il olmuştur. Ankara, kasım ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 2'nci sıradadır.

Ankara'da son 1 yılda esnaf sayısı 3 bin azaldı

SGK verilerine göre Kasım 2019'da kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 145 bin olurken, Ankara'da 136 bin olmuştur. Kasım 2018'den Kasım 2019'a kayıtlı esnaf sayısında, Türkiye'de 38 bin (yüzde 1,7), Ankara'da 3 bin (yüzde 2,5) azalış olmuştur.

Tablo 16 Kayıtlı Esnaf (4/b) Sayısı (Kasım 2018'e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	138.962	2.182.185
Kasım 2019	135.522	2.144.619
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	-3.440	-37.566

Kasım 2019 - Kasım 2018(Değişim, %)	-2,5	-1,7
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	5,1	4,1
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	8,2	8,1
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	4,4	5,8
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	5,0	7,7

Kaynak: SGK

Kasım 2018’den Kasım 2019’a esnaf sayısı değişiminde Ankara, yüzde 2,5’lik azalış ile esnaf sayısı azalan 68 il arasında 29’uncu sıradadır. Ankara, kasım ayında esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 2’nci sıradadır.

Ankara’da son 1 yılda çiftçi sayısı 2 bin azaldı

SGK verilerine göre Kasım 2019’da tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 592 bin, Ankara’da ise 13 bin olmuştur. Kasım 2019’da Kasım 2018’e göre kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye’de 105 bin (yüzde 15,1), Ankara’da 2 bin (yüzde 13,5) azalmıştır.

Tablo 17 Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Kasım 2018’e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	15.425	697.445
Kasım 2019	13.342	592.182
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	-2.083	-105.263
Kasım 2019 - Kasım 2018(Değişim, %)	-13,5	-15,1
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	-12,1	-16,4
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	-13,8	-18,0
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	-20,2	-26,2
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	-25,4	-32,6

Kaynak: SGK

Kasım 2018’den Kasım 2019’a çiftçi sayısı değişiminde Ankara, yüzde 13,5’lik azalış oranı ile çiftçi sayısı azalan 81 ilde 62’nci sırada yer almıştır. Ankara, kasım ayında çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 14’üncü sıradadır.

Ankara’da son 1 yılda kamu çalışanı sayısı 3 bin arttı

SGK verilerine göre Kasım 2019’da kamu çalışanı(4/c) sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 83 bin Ankara’da ise 394 bin olmuştur. Kasım 2018’den Kasım 2019’a kamu çalışanı sayısı Türkiye’de 62 bin (yüzde 2,1), Ankara’da 3 bin (yüzde 0,8) artmıştır.

Tablo 18 Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Kasım 2018'e göre yüzde değişim)

	Ankara	Türkiye
Kasım 2018	390.955	3.021.127
Kasım 2019	393.899	3.083.315
Kasım 2019 - Kasım 2018 (Fark)	2.944	62.188
Kasım 2019 - Kasım 2018(Değişim, %)	0,8	2,1
Kasım 2019 - Kasım 2017 (Değişim, %)	0,2	3,5
Kasım 2019 - Kasım 2016 (Değişim, %)	1,7	3,2
Kasım 2019 - Kasım 2015 (Değişim, %)	-1,6	2,9
Kasım 2019 - Kasım 2014 (Değişim, %)	0,0	5,3

Kaynak: SGK

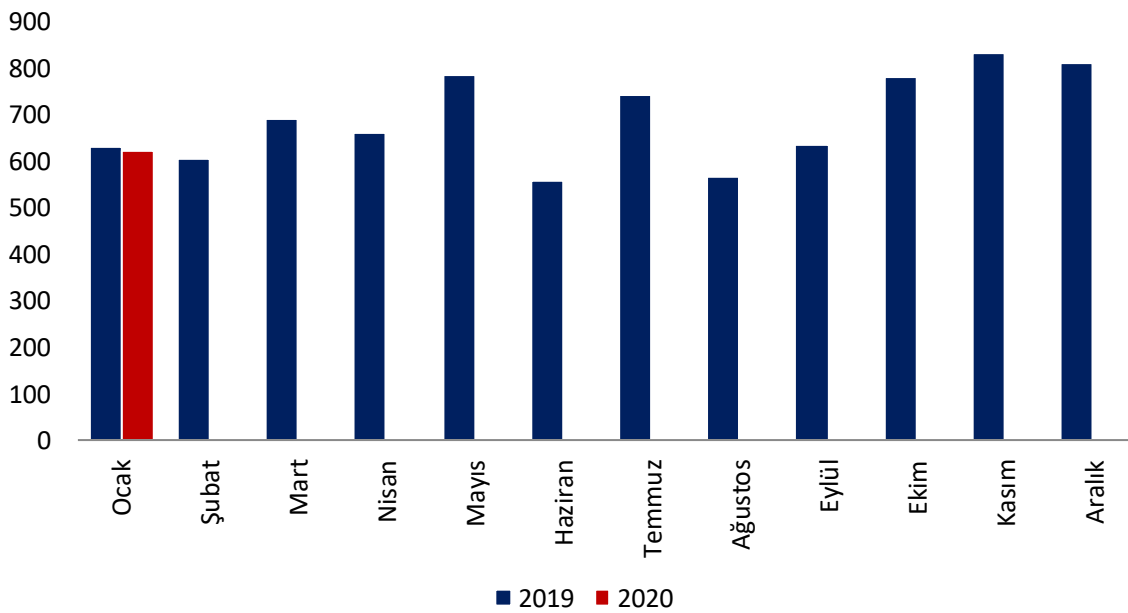
Kasım 2018'den Kasım 2019'a kamu çalışanı sayısı değişiminde Ankara, kamu çalışan sayısı artan 70 il arasında yüzde 1,1'lik artış oranı ile kamu çalışan sayısı en fazla artan 64'üncü ildir. Ankara, kasım ayında kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır.

Ankara Dış Ticaret Gelişmeleri

Ocak ayında Ankara'nın ihracatı geçen aya ve geçen yıla göre azaldı

Ankara'da ihracat Aralık ayında 811,7 milyon dolar seviyesinde iken Ocak ayında bir önceki aya kıyasla 186,5 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına kıyasla 8,2 milyon dolar azalarak 625,1 milyon dolara gerilemiştir. Türkiye'nin Ocak 2020 ihracatı ise bir önceki aya göre yüzde 5,3 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,5 artarak 13,9 milyar dolar seviyesine yükselmiştir.

Grafik 15 Aylara Göre Ankara'nın İhracatı 2019 - 2020 (Milyon\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo 19 Aylara Göre Ankara'nın İhracatı (2019 - 2020) (Milyon \$)

	İhracat (Milyon \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	633,3	606,3	691,4	661,0	786,5	558,4	741,8	567,1	637,5	783,0	832,5	811,7
2020	625,1											

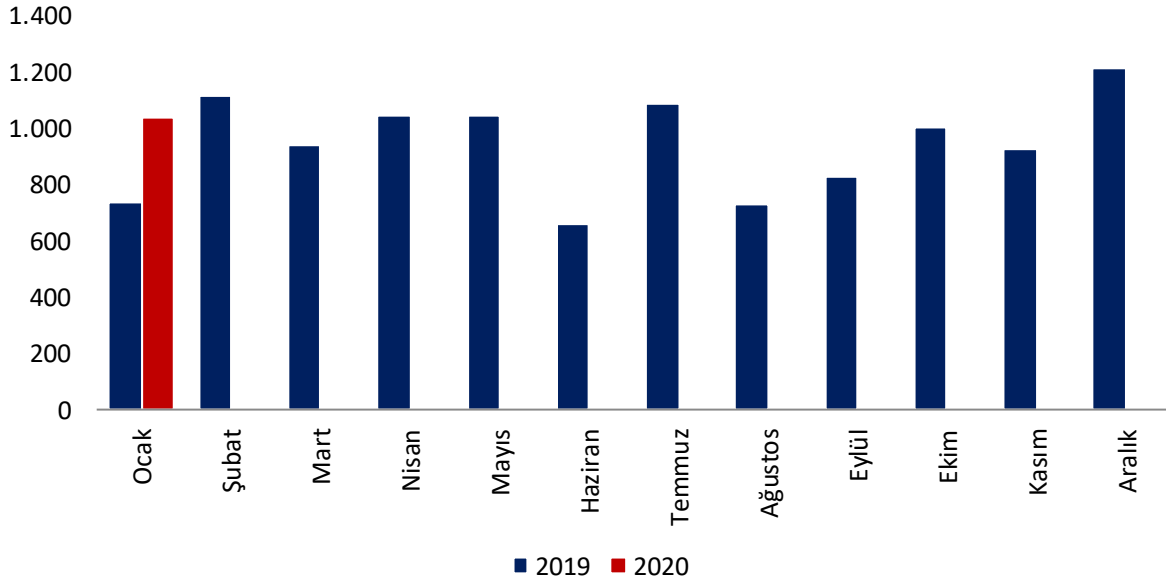
Kaynak: TÜİK

Ankara'nın ithalatı geçen aya göre azaldı

Ocak 2020'de yaklaşık 1 milyar dolar seviyesinde olan ithalat rakamları bir önceki aya göre 175,9 milyon dolar azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre 302,9 milyon dolar artmıştır. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Ocak 2020'de bir önceki aya göre yüzde 2,7

azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18,1 artarak 18,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 16 Aylara Göre Ankara'nın İthalatı, 2019 - 2020, (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK

Tablo 20 Aylara Göre Ankara'nın İthalatı (2019 - 2020) (Milyon \$)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	740,1	1.115,1	941,0	1.045,4	1.048,3	659,3	1.093,3	731,1	827,9	1.005,0	927,6	1.218,9
2020	1.043,0											

Kaynak: TÜİK

2020 Ocak ayı itibarıyla Ankara'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 4,5 ve yüzde 5,6 olarak gerçekleşmiştir. Ankara'nın Ocak 2020'deki 1,7 milyar dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 5,1'ini oluşturmaktadır. Türkiye 2020 Ocak ayı itibarıyla aylık 4,6 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Ankara bu büyüklüğün yüzde 9,1'ine denk gelen 418 milyon dolarlık dış ticaret açığı vermiştir. Ocak ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 75 iken Ankara yüzde 60 ile Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

Tablo 21 Türkiye – Ankara Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri - 2020 Ocak (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Kasım 2020 - 2019) Fark (%)	İthalat (Kasım 2020 - 2019) Fark (%)
Türkiye	13.903	18.507	-4.603	32.410	75%	5,5%	18,1%
Ankara	625	1.043	-418	1.668	60%	-1,3%	40,9%

Kaynak: TÜİK

Ankara’nın Ocak ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,3 azalırken, Türkiye’nin ihracatı aynı dönemde yüzde 5,5 artmıştır. Öte yandan Ankara’nın Ocak ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 40,9 artarken, Türkiye’nin ithalatı aynı dönemde yüzde 18,1 artmıştır. Ankara’nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2020 yılı Ocak ayı ithalatında yüzde 14,4’lük düşüş gözlenirken, ihracatında yüzde 23’lük bir düşüş gözlenmiştir. Buna karşılık Türkiye’nin bir önceki aya oranla 2020 yılı Ocak ayı ithalatında yüzde 2,7’lik, ihracatında yüzde 5,3’lük bir düşüş gözlenmiştir.

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2020 Ocak ayında 474,6 milyon dolar ihracat ile Ankara’nın toplam ihracatının yüzde 75,9’unu oluşturan ilk 10 sektörde geçen yıla göre toplam 32,3 milyon dolarlık bir düşüş yaşandığı görülmektedir. *“Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı”* sektörü 96,9 milyon dolarlık ihracat ile Ocak ayında Ankara’nın toplam ihracatının yüzde 15,5’ini oluştururken; geçen yılın aynı ayına göre sektörün payı yüzde 40,3 azalmıştır. Listedeki ilk 10 sektör arasında, geçen yılın aynı ayına göre ihracatı en çok artan sektör *“metal cevherleri, cüruף ve kül”* sektörü olurken, ihracatı en çok azalan sektör *“motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı”* sektörü olmuştur.

Ocak 2020’de Ankara’nın dış ticaretinde en önemli partnerleri ABD ve Birleşik Krallık

Ülkeler bazında Ankara’nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ocak 2020’de ilk sırada 70,7 milyon dolarlık ihracat hacmi ile ABD yer almaktadır. Ankara’nın ABD’ye yaptığı ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık 17 milyon dolar artarken, ABD’yi takip eden Almanya’da da

ihracat aynı dönemde artmıştır. Ankara'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla, Yunanistan, Çin, İtalya, Irak, Hollanda, Fransa, Birleşik Krallık ve İsrail'dir.

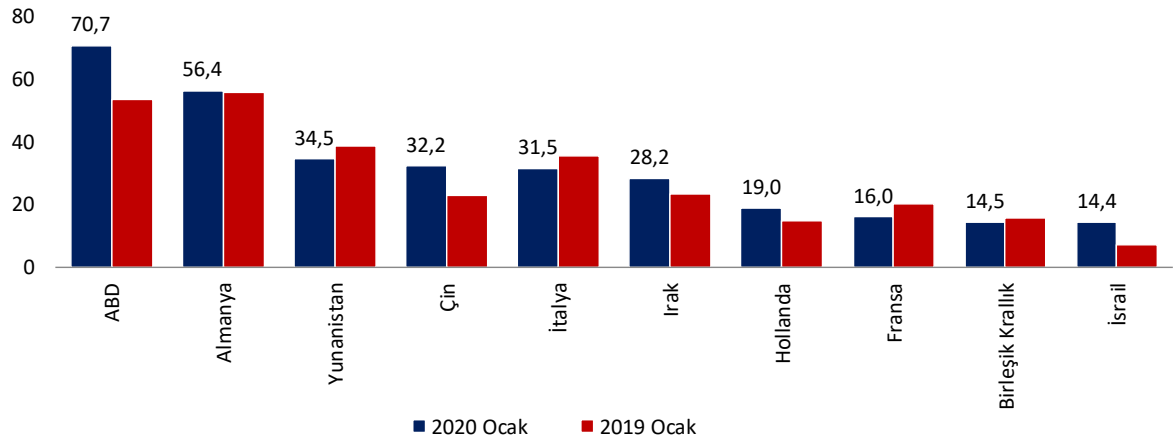
Ankara, Ocak ayında en fazla ithalatı Birleşik Krallık 'tan yapmıştır. 173,3 milyon dolarlık bu ithalat Ankara'nın toplam ithalatının yüzde 16,7'sine denk gelmektedir. Ankara'nın en çok ithalat yaptığı ilk 10 ülkeden yapılan ithalatta, bir önceki yılın aynı dönemine göre 348,7 milyon dolar artış gerçekleşirken, toplam ithalatta bir önceki yılın aynı dönemine göre 302,7 milyon dolar artış gerçekleşmiştir.

Tablo 22 Ankara'nın dış ticaret partnerleri, ihracat, Ocak 2020

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	ABD	70.656.037	11%
2	Almanya	56.434.637	9%
3	Yunanistan	34.453.499	6%
4	Çin	32.211.150	5%
5	İtalya	31.502.578	5%
6	Irak	28.242.749	5%
7	Hollanda	18.968.962	3%
8	Fransa	16.030.916	3%
9	Birleşik Krallık	14.481.932	2%
10	İsrail	14.421.878	2%
	Diğer	307.742.714	49%
	Toplam	625.147.052	100%

Kaynak: TÜİK

Grafik 17 Ankara'nın dış ticaret partnerleri, ihracat, 2019 - 2020 Ocak karşılaştırma (milyon \$)

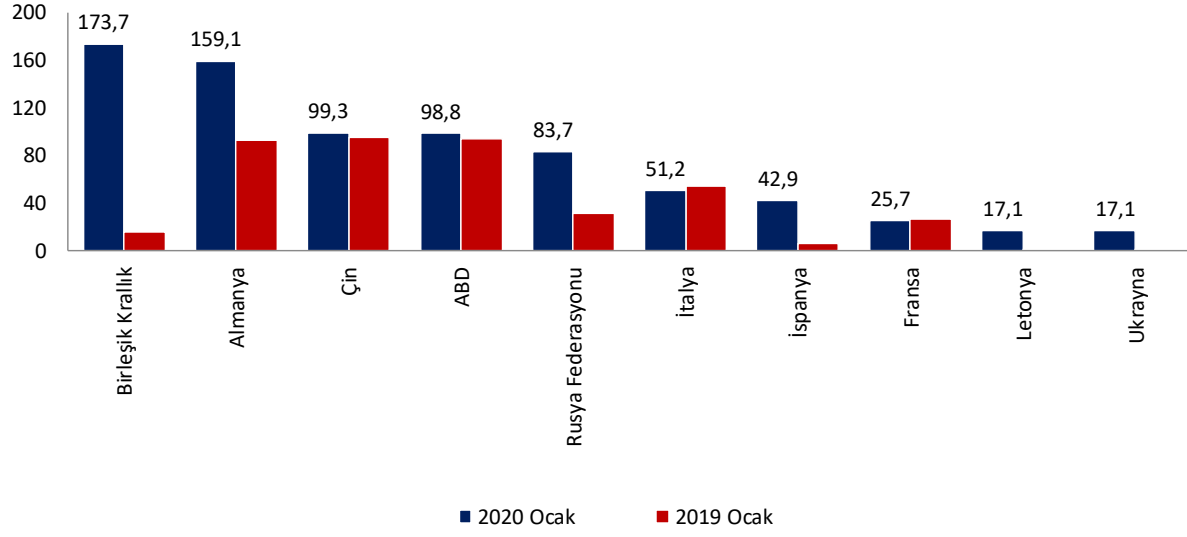
Kaynak: TÜİK

Tablo 23 Ankara'nın dış ticaret partnerleri, ithalat, Ocak 2020

	Partner	İthalat (\$)	Pay
1	Birleşik Krallık	173.671.368	17%
2	Almanya	159.111.245	15%
3	Çin	99.282.639	10%
4	ABD	98.782.174	9%
5	Rusya Federasyonu	83.686.773	8%
6	İtalya	51.227.903	5%
7	İspanya	42.916.867	4%
8	Fransa	25.724.387	2%
9	Letonya	17.127.439	2%
10	Ukrayna	17.061.085	2%
	Diğer	274.367.280	26%
	Toplam	1.042.959.160	100%

Kaynak: TÜİK

Grafik 18 Ankara'nın dış ticaret partnerleri, ithalat, 2019 - 2020 Ocak karşılaştırma (milyon \$)

Kaynak: TÜİK